

# GYŐRI LAPOK.

Társadalmi, közművelődési és ismeretterjesztő közlöny.

Megjelenik hetenként kétszer u. m. szerdán és szombaton.

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**  
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:  
Egész évre . 6 frt — kr. Negyedévre . 1 frt 50 kr.  
Félévre . 3 „ — „ Egy hóra . — „ 60 „  
Egyes szám ára 8 kr.  
Előfizetési pénzek a kiadóhoz belváros, a győri első  
takarékpénztár épületében, intézendők.

Felelős szerkesztő:  
**Dr. KARIKA ANTAL.**

Laptulajdonos és kiadó:  
**CZÉH SÁNDOR.**

Szerkesztőségi iroda: apáca-utca 22. sz.

**HIRDETÉSEK DÍJA:**  
Egész oldal 16 frt — kr. Nyolczad old. 2 frt — kr  
Fél oldal . 8 „ — „ Tizenhatod old. 1 „ — „  
Negyed old. 4 „ — „ Hirdetés bélyegdíja 30 „  
Többesrör hirdetésnél tetemes árengedmény.  
A nyílt tér soronként 15 kr-ával számítatik.

## A kenyér-irigység.

Semmi sem idéz elő a társadalmi életben annyi viszályt, gyűlölséget s undorító jeleneteket, mint a kenyér-irigység.

Ha meggondoljuk, hogy a kenyér-irigységben a legtöbb gonoszság, u. m. irigység, ember-gyűlölet, káröröm, szivtelenség, veszekedési s kártevési, sőt vérengzési hajlam stb. egyesül: el kell borzadnunk azon szörny alaktól, melylyé az emberi jellemet ez az egy bűn eltorzítani képes.

Még megvetésre méltóbbá teszi e bűnt az a körülmény, hogy nem csak egyesek elleni gonosz szándékot, hanem az összes emberiség jogai s érdekei elleni lázadást is foglal magában. A kenyér-irigy nem csak egyes emberektől törekszik elvonni az élet fenntartására szükséges tényezőket, nem csak egyeseket lenne kész, mint mondani szokás, egy kanál vízbe fojtani: hanem megfosztani szeretné az egész emberiséget a tökélyesülés egyik legfőbb eszközétől, a nemes verseny lehetőségétől.

Mi volna pedig az emberi nem verseny nélkül? Csak a nemes verseny emelhetné az emberiséget a tökélyesedés jelen fokára, s csak az emelheti át ezután is a tökély jövőbeli magaslatára. A verseny ösztönzi az embereket arra, hogy egymást jeles tettekben fölülmulni törekedjenek, ez tehát az erkölcsösödés legfőbb emeltyűje s ennek köszönhetik a tudomány, ipar s művészetek jelen fejlettségüket s folytonos haladásukat. Verseny nélkül az ember csak gyomrának lenne rabszolgája mint az állatok, sőt még ezeknél is alább való volna, miután az irigység nélküli nemes versenyrei ösztön még az állatokban is feltalálható.

És a kenyér-irigység még is azon jótékony versenynek mer ellene szegülni, ebben igyekszik másokat meggátolni.

Tudva már most, hogy a nemes verseny elenségei az emberi nem legsalsóbb fokon álló egyedei sorából, a tudatlanok s magukkal jótéhetetlenek közül kerülnek ki: lehetetlen, hogy irántuk undorral ne viseltessünk.

Miben is volna a kenyér-irigység oka egyébben, mint a tudatlanságban s képtelenség érzetében feltalálható!

A ki képességet érez magában, az nem fél a versenytől, hanem örül neki, mert tudja, hogy az által saját lelki s testi erejét fejlesztheti. A tett-képes ember nem irigykedik a hozzá hasonló vagy nála nagyobb képességű embertársára, hanem felül haladni vagy legalább utolérni igyekszik azt. A ki saját képességét ismeri, az felismeri s tudja azt becsülni másokban is, még akkor is, ha általuk legyőzetik, mint például Mohamed török császár, ki midőn meghallotta, hogy Hunyady János meghalt, kardját összetörte mert, úgy mondá, nincs többé oly vetélytársa, akivel azt érdemes lenne összemérnie. Így szokott a valódi tehetség s tett erő nyilatkozni.

Ellenben a tehetetlenség először gyávaságban, másodsor: irigységben nyilvánul, s e kettőből alakul a kenyér-irigység. A kenyér-irigységet az éhenhalástól gyáva félelem s a

kenyérérti küzdelemtől gyáva irtózás támasztja s a mások által való felülhaladtatás mardosó szegényérzete szüli hozzá az irigységet, mely ismét a gyűlölségnek, mások iránti roszakarattalak lesz nemzőjévé.

A kenyér-irigység ezen alkat elemeiből magyarázható ki, hogy az irigy ember, valahányszor másokat enni lát, mindig attól fél, hogy neki semmi harapni való sem marad, bár maga mindent szeretne magába temetni, csak hogy másnak ne jusson.

Ezért van, hogy a kenyér-irigyek egyszerűsmind mindnyájan potyakedvelők, mert irtóznak a dologtól; mert azt képzelik, hogy ha más ember nem volna a világon: ők munka nélkül is élhetnének. Ezért gyűlölik nem csak a velök egy kenyérkeresetből élőket, hanem az összes emberiséget.

Ezért gyűlölik másokban a tehetséget, mivel természetes, hogy amivel maguk nem bírnak: azt másokban sem tudják megbecsülni.

Könnyű belátni, hogy valamint minden bűn, úgy a kenyér-irigység is egyszerűsmind ostobaság. Ostobaság azért, mert a kenyér-irigységnek sem helyes oka, sem haszna nincs. Alig lehet rá példát találni, hogy kenyér-irigység áldást hozott volna valakire. Az irigy ember folytonos szívódásban él magával és másokkal. Belsőleg az irigység mardosásának van örökké kitéve; külsőleg pedig embertársai megvetését vonja magára s végre is mindenki által kerültetve s senki által sem segítve, azzal a halál nemével mulik ki a világból, amelytől legjobban félt s amelytől félelem tette őt kenyér-irigygyé; t. i. éhhalállal.

Ezen élő példákra vett vázlata a kenyér-irigységnek elég rettentő lehet mindenkire nézve, hogy attól óvakodjék. Mint mondtuk talán egy gonoszság sincs, mely az embert úgy szellemileg mint anyagilag oly nyomorulttá tenné, mint a kenyér-irigység s egy sincs, melyből annyi bűn fakadna mint ebből. Ezen rettentő gonoszásznak pedig, mint szintén kifejtettük, alapja a tehetetlenségben, vagy igazabban a munkakerülésben rejlik. Nem adhatunk tehát jobb tanácsot a szülőknek, mint azt, hogy gyermekeiket már zenge korukban munkaszeregetre szoktassák! A munkásság sok szerencsétlenségtől s a legtöbb bűnöktől, ezek közt a kenyér-irigységtől is megóvja az embereket. Eléggé bizonyítja ezt az a tapasztalat, hogy a munkás bár szegény néposztály közt legkevésbé észlelhető a kenyér-irigység, míg a gyermekkorban elkényeztetett, hanyagul nevelt, tehetős de félművelt osztályban leggyakrabban előfordul.

## A közhasznú és természettudományi ismeretek köréből.

### A gyémánt.

Az ugyanazon tárgyakat is rendkívül nagy különféleségben alkotó természet bámulatos munkáját nem érthetvén meg még távolról sem, aki a természettudományok ismeretébe többé-kevésbé beavatva nincsen: valóban ha ezen a téren teljesen járatlan embernek azt mondjuk, hogy a szén, melyet kály-

háinkban égetünk, az irónok anyaga és a fekete korom ugyanazon anyagból van alkotva, melyből az erős fényű, kemény és ritkán előforduló gyémánt: azt fogja hinni, hogy tréfát fűzünk vele. Pedig a dolog valóban úgy áll, mert a szén, az irónok anyaga és a korom is épen úgy mint a gyémánt, nem egyebek szénenynél.

A gyémánt a legnemesebb, legkitünőbb ékkő, mely a többtől keménysége, színjátéka és sajtáságos fénye által különbözik. Ezen utóbbi tulajdonai azonban csak köszörülés után mutatkoznak teljes nagyságukban. A gyémántköszörülés művészetét 1476-ban Berquen Lajos találta fel. A gyémántköszörülést öntött vas vagy aczél korongokon saját porával eszközlik. A gyémántoknak ezelőtt nagyon egyszerű alakot adtak, ugyanis azokat tompított élű négyszögű táblákká köszörülték. Az ilyen alaku gyémántokat táblaköveknek nevezzük. A táblakövek néha, még jelenleg is előfordulnak. Legértékesebb alak a csillor, melynél mind az alsó, mind a felső tetékeknek csúcsa el van csonkítva és így alul-fölül egy-egy lapot mutat. Kevésbé értékes a rózsagalak, mely fölül hat lapu tetékben végződik.

Ujabb időben a gyémánt felkeresését sokkal gondosabban üzik, mint régen, mi által a gyémánttal való kereskedés jelentékeny lendületet nyert. A gyémánt különösen Braziliában Minas Geraies és Bahia tartományokban; Keletindióban, Golconda és Hyderabadba, az Ural-hegységben és Borneo szigetén találtatik és pedig vízhoráta omladékföldben, mely régiebb hegységek tömegének elmállásából és szétrombolásából ered. E földnek iszapolása és gondos átfürkészése után nyerik a csak igen gyér gyémántokat. A gyémántok felkeresése igen fáradságos és sok költséggel jár és csakis ott kivihető, hol a munkaerők díjazása csekély. Ha nálunk is találtatnék gyémánt, azt hasznavehetlenül kellene heverni hagynunk. Minas Geraies tartományban, midőn a gyémántok értéke meglehetősen volt, a kormánynak egy karat gyémánt 9—10 forintjába került, sőt 1832-ben a kiadás 60,000 forinttal több volt, mint a jövedelem. Magán vialakozók szintén tapasztalták, hogy ritka esetben több a jövedelem a kiadásoknál. Az adatok a brazíliai gyémántleletek összegéről nagyon különböznek, némelyek az évi leletek összegét 25—30,000 karatra, vagyis 6075—7290 grammra becsülik; ennek értéke ha karatját átlag 22 frttal számítjuk 660,000 frt. mások szerint az összeg a nevezettnél hatszor, sőt tizszer is nagyobb volna.

A gyémánt természetes alakjában nyolcz háromszögű lap vagy tizenkét dülénylap által határolt test. Ritkábban találtatik négy háromszögű lap által határolva. A talált gyémántok többnyire kicsinyek; a több dekagramm súlyosak a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak és főképp Indiából származnak. A legnagyobb az eddig talált brazíliai gyémántok között 95 karatot vagy 23 grammot nyom; ez még köszörületlen és a portugali király tulajdona.

A gyémánt értékét sulya határozza meg, mely mellett azonban tisztasága és alakja is tekintetbe jő. A viztiszta leg többre becsültetnek; ha foltosak, homályosak vagy barnák, akkor értékükből vesztenek. A színezett gyémántok között a rózsaszínűek legdrágábbak de a zöld és a kék példányok is jól fizettetnek, ha tiszták. Átlag egy karat nyers gyémánt értékét 22 forintra teszik, de csiszolás után ötször nagyobb értékkel bír, úgy, hogy egy karat köszörült gyémánt ára 100—110 frt; azonban ára nagyságához képest

négyzetes arányban növekszik. Így a két karátos kétszer kettő tehát négyszer 100 frt. a három karátos 9-szer, a négy karátos pedig 16-szor 100 frt. Tíz karatnál nehezebb gyémántoknál az ár még sokkal jelentékenyebb arányban növekszik.

A nagyobb gyémántok olyan ritkák, hogy mind ismeretesek. Legnagyobb a Mattuni Rájáé Borneo szigetén 365 karat, tehát 125 gramm. A mongol császár gyémántja, melyet 5,500,000 frtra becsülnek 275 karatot nyom. Az orosz császár birtokában több nagy gyémánt van; azok egyike 193 karatot nyom; ez igen tiszta, de alakja nem szép. Régente a gyémánt a Perzsa Nadir schah tulajdonát képezte, de ez utóbbi meggyilkoltatása után elraboltatott és később egy örmény által Amsterdamban áruba bocsátatott; az akkor uralkodó II. Katalin császárnő 2,500,000 frank készpénz és 100,000 frank évi járadék fizetése mellett vétette meg. Franciaország kincstárában szintén van egy nagy gyémánt. Ezt Pitt angol helytartó Keletindióból hozta és érte 2,500,00 frankot kapott. Ezen gyémánt „uralkodó” nevezet alatt ismeretes; vételekor 400 karatot nyomott közzörülése 2 évi időbe került és ez által súlyából 247 karatot veszített, most 153 karatot nyom. Alakja és színe szép; értékét 6 millió frankra becsülik.

A mi fejedelmünk legnagyobb gyémántja 130 karatot nyom, értékét 1,600,000 frtra becsülik. Európában az angol király bir legnagyobb gyémánttal. Ezen gyémánt „Kohinoor” vagy „világosság hegye” nevezet alatt ismeretes, már a legrégebb időkben híres volt Indiában. A Kohinoor régente Ceylon szigetén lévő Matura nevű város egyik templomában egy hasonló nagyságú gyémánttal, valamely bálvány szemét képezte. Eme szerencsétlen város kifosztásánál az értékes kő más drágakövekkel együtt, melyekben Matura templomai igen gazdagok voltak elraboltatott. Rablás és gyilkolás által különféle mohamedán uralkodó birtokába jutott; végre pedig a kegyetlen Nadir schahhoz került. Ennek halála után a Kohinoort a Kabuli schah örökölte és midőn 1812-ben az akkori uralkodó Schuja schah Előindióba Lahorba menekült, az értékes követ magával vitte. A Pundschabi Rája (Pundschabnak Lahor déli részét nevezzük) kinek oltalma alá Schuja menekült, már sokat hallott a Kohinoorról beszélni; azt esel és erőszak által 1813-ban magáévá tette. Ezen időtől fogva a Kohinoor a Lahori koronaékszerek között volt, addig míg az angol kormány által elismert, alig hét éves Radscha Dalib — Singh alatt a Sikh-csapatok felláztak a Lahorban állomásozó angol helytartó ellen; minek következtében az ott levő angol csapatok Lahort leigázták. A Kohinoor rövid ideig maradt a király birtokában, mert nem sokára nagyobb biztonság kedvéért Kalkuttába vitetett, honnan rövid idő elmultával ismét nagy utra kelt Portsmouth és Londonba. Midőn a Kohinoort Angolországba vitték, alakja nem volt szép és csak jelentéktelen színjátékot mutatott, de miután egy amsterdami gyémántkőszőrüs kiköszörülte és pedig rózsá-alakra, színjátéka pompás lőn. A Kohinoor közzörülése előtt 787 karatot nyomott,

tehát 194 grammot; értékét akkor 3 millió rupiára becsülték. A közzörülés után sulya mintegy 76 gramm; értéke azonban a súlyvesztés daczára nem csökkent, hanem inkább fokozódott.

Mint hogy a nagy gyémántok ily jelentékeny értékkel bírnak, gondolható, hogy már sokszorosan megkísérlették több apró gyémánt egybe olvasztását, de e nemű kísérletek egyike sem sikerült. I. Ferenc császár több ilyen kísérletet tétetett, de már az első kísérlet 6000 frtjába került, mert miután a gyémántokat olvasztótégelybe rakták és azután ezt nagy hőfoku tűzzel hevítették, a kihülés után a tégely üres volt, a gyémántok eltűntek, elégték. Régente nem tudták azt kimagyarázni: hogy miért éghető a testek legkeményebbike is; most azonban midőn már tudjuk, hogy a gyémánt nem egyéb, mint tiszta szézeny, ezt nagyon természetesnek találjuk. A gyémánt égése már fehér izzásnál megy végbe. Ha igen izzó gyémántot oly üvegbe teszünk, mely élenyléggel van megtöltve, akkor az vakító fényvel ég el tovább; az ilyen világitás persze kissé költséges volna. A gyémánt égésének terménye annak vegyülete élenyvel, neve: szénsav. Ezen légnemű test a levegőben nagy mennyiségben foglaltatik; vízzel vegyülve pedig az u. n. savanyuvizet képezi.

Ha gyémántot légmentes helyen hevítjük, akkor az eddig ismert legnagyobb hőfok mellett sem szenved változást.

A felett, hogy a gyémánt tiszta szézenyből áll, legesekelebb kételyünk sem lehet, azonban hogy mi a valóban lényeges különbség a gyémánt, irla (az ironok készítésére használt anyag) és a közönséges szén között, azt nem tudjuk; úgy szintén arról sincs tudomásunk, hogy a gyémánt minő módon származik és hogyan keletkezik.

A gyémántot ékszerül csak azóta használják, mióta Berquen a csiszolás művészetét feltalálta. A gyémántok eladásánál nagyon sokszor csalások fordulnak elő, így például léteznek u. n. félgyémántok vagyis oly kövek, melyeknek csak felső része gyémánt, aljazatnak pedig mastixsal valamely más követ ragasztanak. A zaphir, topáz és a jáczint gyakran gyémánt gyanánt adatnak el, e tekintetben azonban a keménység és fajsúly közötti különbség könnyen eldönti a dolgot. Technikai czélokra a gyémánt töredékek szolgálnak, melyeket üvegmetzésre és vésésre használnak.

Azon kérdésre, hogy a gyémánt mesterségesen uton előállítható-e? jelenleg még nem felelhetünk határozottan, mint hogy képződéséről biztos tudomásunk nincsen; kétséget szenved azonban, hogy akkor, ha e rejtvény meg leend már fejte, érdemes fog e lenni a gyémántot mesterségesen uton előállítani.

Ernst Károly.

#### Az új bankintézetek.

Az osztrák-magyar bank új intézetei nem sokára megnyílnak a közönség számára, a győri bankintézet helyiségei is rendeztetnek már; a pénztár szobája egy nagy vas hatszögge alakítottatik, melynek ablakai és ajtónyílása szintén vas táblákkal zárat-

nak el, csupán annyi nyílás lesz a vasfalon, melyen a kályha csőve a füstöt kivezetheti. Ily módon rendeztetnek be, a többi városok bankintézeteinek helyiségei is a betörések és tüzvészek ellen.

A magyar-állam tizenhat városa kap bankintézetet, melyek közül már működésben van a budapesti, debreczeni, fumei, nagyszombeni, brassói és a temesvári, még a jelen évben megnyitattik a zágrábi, nagykanizsai, győri, pozsonyi, kassai, kolosvári és a szegedi, a jövő évben pedig az aradi, soproni és az eszéki bankintézet.

Az osztrák-állam területén huszonnégy ily bankintézet szerveztetett, melyek közül már működik a bécsi, lincai, szalczburgi, gráci, klagenfurti, laibachi, trieszti, innszbrucki, égeri, pilszeni, prágai, reichenbergi, tepliczi, brünni, alamócezi, bieliczi, troppai, krakói, lemergi és a csernoviezi, még ez évben megnyitattik a roveredói, spalatói, budveiszi, és a stanislói bankintézet.

E negyven bankintézet fogja a kereskedők, iparosok és földbirtokosok pénzügyeit ellátni, amennyiben ők személyes hitelüket váltókkal, reálhitelüket értékpapírok zálogba adásával vagy telekkönyvi bekebelezéssel támogatni képesek. E hitelezések könnyítésére mindegyik bankintézet több vármegyére terjedő kerülettel bír, és az egyes kerületek lakosai postai uton is beküldhetik az illető bankintézethez kérvényeiket, melyekre a határozatot szintén postán kaphatják meg; de a pénz átvétele és visszafizetése a bankintézet pénztáránál a kérvényező vagy megbízottja által teljesítendő. Az ily kölcsönök, váltókra 5%, értékpapírokra 6% kamat mellett adatnak; mily olesó hitel ez a kereskedők, iparosok és birtokosokra nézve, kik eddig még 8% kamatra teljes biztosíték mellett sem juthattak kölcsönpénzhez!

Legkönnyebben megy a pénzkölcsönzés a bankintézetnél értékpapírok elzálogosításával (lombardüzlettel). A bank a szilárdabb értékpapírok börzei árfolyamának 70 százalékát szokta kölcsönadni; de ekkor csak százakkal és ezekkel számol, és így 100 frtnál kisebb kölcsönösszeget nem ad. Valaki például 140 frtot akarna fölvenni; ennyit nem kaphat, hanem vagy csak 100 frttal kell megelégednie vagy 200 frtot fölvennie; előbbi esetben letesz pl. 2 db 100 frt névértékű urbéri kötvényt, melynek börzei árfolyama most (à 86) 172 frttal számítottatik; erre (à 70%) 120 frt esnek ugyan, de a bank csak kerek számmal 100 frtot ad. Ha ellenben a kölcsönvön 100 frttal nincs segítve, letesz 4 db ily kötvényt 344 frt árfolyammal, melyre (à 70%) 240 frtot kellene ugyan kapnia, de kerek számmal csak 200 frtot kap, mely kölcsönért 90 napra csak 3 frt kamatot kell fizetnie, és sem bélyegdíj, sem irásdíj nem számítottatik a banktörvény értelmében.

A győri bankintézet kerülete kiterjed Győr, Komárom, Veszprém és Mosony vármegyékre a bennük lévő Győr és Komárom sz. kir. városokkal együtt.

A budapesti bankintézet kerülete Pest-Pilis-Zsolt-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, Heves,

## TÁRCZA.

### A fischbachi koreszmárosnő

vagy:

Németország leggorombább asszonya.

Németből fordította: *Di Wittich.*

A nyári hónapokat az udvar a kedves nymphenburgi várban tölté.

A jó Miksa atya, mikép a bajorok első királyukat jószívűsége miatt hívták, a természetnek s minden természetesnek nagy barátja volt. Minden reggel gyors léptekkel keresztüljárta a várkertnek gyönyörű részeit, mert testorvosai egészséges betegüknek, ki a gazdag táblaélvezetet nem akarta elhagyni, más tanácsot nem adhattak, mint hogy a szabad levegőben gyakran és gyorsan sétáljon.

Négy óra lőn, s a táblához mentek. Seefeld gróf egy öreg s nagyon kedvelt barátja a királynak, a Truchses és a diszmester ma a király vendégei voltak. — A király már örült azon éleceknek, melye-

ket a gróf rendszeren az asztalnál elő szokott adni. — Miután már némely történetecskét elbeszélte, melyek nagy része a nevetni szerető király számára voltak szánuva; a beszéd folyama a gróf münchenbeni időzésére jött s a király azon kérdést intézé a grófhhoz, hogy valjon idejét jószágán tölté-e?

Részben felség! vala a válasz, pár hétig azonban két fiammal Bajorország magas hegyeit jártam körül, — hiányt azonban semmiben sem szenvedének, mert Niederaudorf kolostorban a vendégsszerető apát ur vendégei voltunk s hosszu barangolások után szállást rendszeren ott vevének.

A táblánál szintén részt vevő Haller gróf ezredes véleménye szerint az ottani főtisztelendő uraknak kitünő boruk s nagyon jó konyhájuk van. — De csak a látogatók részére, mondá Gebzatel érsek, ki Nymphenburgban gyakori vendég volt, — mert saját asztaluknál a mértékletesség s egyszerűség fogadásuk és én azt gondolom, hogy . . . —

Ami ezt illeti, ugy eminenciádnak ellent kell mondanom, mert én azt gondolom, van a főtisztelendő uraknak annyi eszük, hogy a kitünő isteni adományt, mely ott nő és szájukba lóg, nem hagy-

ják kóstolatlanul, sőt ellenkezőleg a főtisztelendő urakat nagyon jó borivóknak tartom.

A királynő, ki attól tartott, hogy az érszere nézve kellemetlen, saját személyének pedig türehtelen beszéd még fokozódna, annál is inkább, mert a királynak is tetszett, kinek pedig csapodár tréfái voltak, ennél fogva férjét könyökével megérintette, mire a király a jeladást érve, a beszédnek gyorsan más fordulatot adott. Ugyanis azon kérdést intézte Seefeld grófhhoz, hogy minő tanulmányokat gyűjtött utjában.

Nem nagy fontosságut, válaszola a gróf, mi ez utat csak kéjutazás végett tettük, természet-, növény- és ásványvizsgálóink hegyeink kül- és belsejét annyira megvizsgálták már, hogy más tudomány-szomjasnak mit sem hagytak. — De egy nagyszerűséget mégis — — —

Felfedeztek? kérdé a király satirikus arczkifejezéssel, mert diszmesterének nagyszerű felfedező tehetségében nagyon kételkedett.

Nem felség, mondá ő némileg élcezve, én nem szeretek felfedezni, mert sokszor nagy kellemetlenséggel kell küzdeni. Az én nagyszerűségom, az ot-

Hont, Nógrád, Zólyom, Esztergom, Fehér és Tolna vármegyék, Budapest főváros, Kecskemét, Fehérvár, Esztergom, Selmező- és Bélabánya sz. kir. városokkal.

A nagykanizsai bankintézet kerülete Baranya, Somogy és Szala vármegyék, Pécs sz. kir. várossal.

A soproni bankintézet kerülete Vas és Sopron vármegyék, Sopron sz. kir. várossal.

A pozsonyi bankintézet kerülete Pozsony, Nyitra, Bars, Trencsén és Turóc vármegyék, Pozsony, Nagyszombat és Trencsén sz. k. városokkal.

A többi bankintézetek vidékünkől távol esvén, kerületeik kijelölését bátran mellőzhetjük.

Adja Isten, hogy a győri bankintézet vidékünk hitelviszonyait megjavítsa és anyagi jóllétünk előmozdítására szolgáljon; de ez csak mértékletes életmód, munka és takarékoság mellett remélhető, mindennek előtt tehát ezek megszokására törekedjünk!

Különösen vessen számot magával a kölcsönkérő, vajjon a lejáratú időre a tőke vagy legalább a kamat és törlesztési rész visszafizetésére képes-e; mert a hanyag fizető elveszti hitelét és veszélyeztetni lett értékpapirait. Az ilyen embernél a kölcsönpénz nem áldássá hanem átokká válhatik ép úgy mint uszarástól fölvevett pénz.

### Soproni karczolatok.

(Időjárás. — Soproni társas-élet. — A győri szinup-egylet társaságának itteni működése.)

Sopron, 1879. május 4.

Tekintetes szerkesztőség!

Bocsánatot kérek, ha talán kissé későn teszem becses lapjánál tiszteletemet, mentse ki késedelme- met azon körülmény, hogy érdekesebb akarva tenni tudósításomat, várnom kellett a fejlődő oseményekre, melyek a tudósítást megérdemlik. Reporteri tisz- temnél fogva most azokat egy bokrétába kötve, ime van szerencsém jelen levelem alakjában átnyújtani.

Nem hiszelgek magamnak különben most sem azzal, hogy a fentebbi kötelezettségnek kellőleg megfelelek, sőt nem tartózkodom bevallani, hogy e szerény tudósításomat illetőleg a t. szerkesztőség jóakarataira igen számolok. Méltóztassék tehát je- len soraimat szerkesztői ítélőszéke elé bocsátani, marasztalja el holtig tartó papirkosár hőrtőre, vagy a nyomda festékére, de levelezői lelkiismeretem nyugodt lesz, s ha netalán megelégszik vele úgy a t. szerkesztőség, mint a nyájas olvasó (?), úgy czéлом tökéletesen elértem, s fáradságom ju- talmazva van.

Először is van szerencsém jelenteni, hogy a nap- tár szerint májusi napokat élénk, az igaz, hogy ezt Győrben nálam nélkül is jól tudják, de az it- teni eddigi májusi napok bátran beillenek zimankós márcziusi napoknak; mert az itt naponként bõmbõlõ alpesi szelek a szállingó hó és dér kísé- retében a legmerészebb költői képzelet mellett sem sejtetik az annyira megénekelt szép májusi napokat. Zöldbe való kirándulást vagy sétát téli felöltõ ki-

séretében is az egészség kockázatával lehet meg- kísérelni. A váravárt május elseje dérral és itt ott fagygyal köszöntött be, nem a legjobb emléket hagyta a ligeti restaurateurknál, ily szibériai idő- járás mellett az ember nem sok kedvet érez magán restaurálni.

Apropos restauratió. Azt is megsugom, nálunk most készülõdnek a városi restauratióra. Sok reménytel- jes jelöltet foglalkoztat az avencement, mert a vá- rosnál a közigazgatás két legfőbb hivatala u. m. a polgármesteri és a fõkapitányi szék betöltésre vár. Ez utóbbi állásra a közvélemény — egy jó hangzása- nevet — Szigethy Sándort jelölte ki, a mostani al- jegyzõt. A választás egyike a legszerencsésebbeknek úgy a magyarosodás mint a qualificatió szempont- jából. Mondanom úgy hiszem felesleges, hogy a régi czopfnek itt is sok barátjai vannak, és az osz- trák intézmények nyomai tán sehol Magyarországon annyira nem maradtak fenn mint nálunk. E tekin- tetben még igen sok vár az ujjításra, és egy kis magyarosodás a városházán és közintézeteinél igen el kelne.

Van itt névleg elég magyar hangzású intézet, de azokon csak is a czim vagy a külruházat magyar, belõl stock német vagy a legjobb esetben neutralis.

Egyetlen kis tûzhelye van a magyarságnak, hol hébe-hóba felmelegülhet a magyar hazafiság, ez a „Társaskör“ szerény helyisége, de ez is úgy hallom feloszló félben van. A törzs-tagok nagy része a Casinóhoz pártolt annak magyarosítási ürügye alatt. Kár! nagy kár! a meglevõt kockáztatni a bizonyta- lan sikerért, mert abban a nagy német palotában el- vész az az 5—6 magyar. A már régóta jó hírnek õrvendõ társaskört kell oly karba helyezni, hogy az keresett hely legyen, ez egyetlen hazafias irányu körnél el kellene nemulni bizonyos személyi kérdé- seknek, mert végtelen baj az, hogy Sopronban — mely Bécsnek úgy szólva elõvárosa — a helyett hogy vállvetve működnek a magyarság a hazafias intézmények felvirágoztatásában, egymás közt szemé- lyeskedve az a kis maroknyi magyarság a hány, annyi felé huz. Így a legjobb szándék mellett is elvzrik minden nemzeti vállalat a roppant soka- ságu „Verein“-ok és „Anstalt“-ok tömegében. A társas-kör hazafias misszióját tőle telhetőleg mindig teljesítette; megszállója volt a vidéki magyarságnak, gyûlhelye a helybeli magyar értelmiségnek, empo- rnyuma s bizalmas otthona volt a magyar irodalom és művészetnek.

A mily lehangoló ránk magyarokra nézve e fentebbi tudósításom, ép oly kellemes és õrvendetes lesz a gyõriekre nézve ez utóbbi híradásom, mert az itt körünkben működõ gyõri szinpartol-egylet derék társulatáról s annak működéséről akarok megem- lékezni.

A társulatnak eddig mintegy 15 elõadása volt, a mûsorba felvéve a hazai és a külföldi irodalom legújabb termékei és a legjobb operettek. E sorok- nak nem lévén czélja egyes működõ személyek bi- rálgatása — mert azt a helybeli „Sopron“ és „Oeden- burger Zeitung“ szini referensei pontosan végzik —

a közönség általános véleményét tolmácsolom, ha azt mondom, hogy a jelen társulatnál évtized óta compactabb testület itt nem volt. Az igazgató és társulata vállvetve működnek mint egy test egy lé- lek. Az elõadások összevágók, a működõ tagok a vidéki színészet legjobb tagjai. Színészeink büszké- ket lehetnek azon erkõlesi sikerre és általános elisme- résre, melyet nem csak a magyar, de a német ajku közönség körében is keltettek. Beõdy az igazgató pedig úgy hiszem anyagilag sem fog panaszkodni soproniakra, mert tapintat' tal összeállított mûsora, s a viszonyokhoz képest szép bérlete megõvják az anyagi bukástól.

Gyõr büszke lehet szintársulatára, Sopron sze- rencsés, hogy részben a társulatot magáénak vall- hatja. Szívünkben õdvõzöljük a két város közti ka- poccs létesítõt, a gyõri sz.-p.-egyletet, Beõdy igaz- gatót, és derék társulatát.

Adja Isten, hogy e kapocs törhetlen és eredmé- nyében sikerdús legyen, így Sopron városa — mely- nek német ajku köreibben is itt-ott meg van a haj- lam a magyarosodásra — lassanként nyelvben is magyar lesz, és a magyar művészet pártolásában is lépést fog tartani édes hazánk többi városaival.

Igazmondó.

### A közönség körébõl.

Tekintetes szerkesztõ ur!

Annak tapasztalata, hogy becses lapja nem az õnérdék, hanem a szólásszabadság és igaz- ság nyílt tere, felbátorit, a t. szerkesztõ urat szé- pen felkérni, kegyeskednék jelen igénytelen sorok- nak becses lapjának holt napi számában tért en- gedni.

Nem írõi viszketegetség vezérli tollunkat, hanem egy oly férfi nyugalma visszaszerzésének érdeke, ki városunkban egy negyed évszázad óta az ifjuság nevelés-oktatását becsülettel vezérli s most jutalmul a nyilvánosság elé hurczolva, egy utcai gyerkõcz epés hánykolódásai által vérig sértetik; mert a gyerkõcz kifakadásai arra számítvák, hogy gyanu- sítanak s felzudítsák a már megõszült férfiu ellen a közvéleményt. A férfiu neve nem tartozik a do- loghoz, hisz ugyis ismeretes dolog, ki nevelt váro- sunknak 25 év óta nemzedékeket s kinek vezetése alatt áll a serdülõ ifjuság azon nagy része, kinek szüleit is õ nevelé. Sokkal érdekesebb tudni, hogy ki merészli felemelni szentségtörõ kezét e békés szellemû és becsületes törekvõ férfiu ellen? Va- lami Singer Mihály, egy több helyen bukott diák, ki még érettségi vizsgát sem tevén, korántsem érett arra, hogy õsz férfiak felett itéletet mondjon. Ily gyerkõczszel szemben nehéz az õnvédelem; mert kissé genant dolog vele a nyilvánosság terén szóba állani; az általa gyanúsított tanító nem is sokat hederített becsmérésére; de mi, kik ama férfiu véd- szárnnyai alatt nevelkedtünk, kik buzgóságát, erélyét és lankadatlan türelmét ismerjük, nem tehetjük, hogy rosztalásunkat ne fejezzük ki a felett, ha lát- juk, hogy számbavehető magyar lap ily nemtelen

tani vidéken nagyon ismert, de nálunk teljesen ismeretlen, ugyanis: A leggorombább asszony Bajor- vagy talán egész Németországban.

Valóban, mondá Haller gróf, azon asszonynak nagyon gorombának kell lennie, hogy oly hírt tud- dott kivívni, mert goromba emberekben országunk nem szegény.

S mi azon goromba nõ? kérdé a királynõ.

Fischbachi korcsmárosnõ, volt Seefeld gróf válasza.

Ismerem azon helyet, mondá a királynõ Windischhausen átellenében fekszik, s az Inn folyó a kies völgyön keresztül foly.

Igen, úgy van, erősíté Seefeld s azon folyóból kapja a korcsmárosnõ az izletes csukát s pontyot, a melyeket õ oly nagyszeruen készít el, hogy tá- volról jönnek a ritka hal készletért, a melyekhez fûszerként járul még a korcsmárosnõ talpraesett gorombasága.

S õn azon halkészletet megízlelte?

Igen felség, és a korcsmárosnõ eredeti talpraesett gorombaságain nagyon jól mulattam.

Mondja el, kiáltának több oldalról.

Sajnálom, mentgetõdzék Seefeld, tapasztalatom

részleteivel hölgyek jelenlétében nem szolgálhatok. — Az asszony gorombaságai élczesek, de nem két- értelmûek, s nagyon talpraesettek.

Azon asszonyt ismernem kell, mondá Haller ez- redes határozottan.

Vannak ugyan napjai, amelyekben nem beszédes, de azért gorombaságát érvényesíti. Feleletében van ész, õ sujt és élcezz is.

Nagyszerû, mondá a király, ezen asszony nagyon érdekel. Hirneves gorombaságáról próbát akarok tenni. Már rég kérték az Audorf zárdabeli papok látogatásomat, s az apát már ígëretemet is bírja.

Akkor szavát meg kell tartani, vágott közbe az ezredes.

Ugy van, e napokban látogatást teszek a zárdá- ban, s ez alkalommal a fischbachi korcsmárosnõ által magamat csukával vendégeltetem meg.

Õ felsége meg fogja engedni, hogy én is kísé- rével mehessenek, esedezék az ezredes. Természetes! mondá a király nevetve s remélem, hogy õnben a korcsmárosnõ emberét találja.

Kedves Miksám, ugyebár te az utat incognitõban teendõ? kérdé a királynõ

Ugyan Karolinám, milyen volna akkor az ered- mény; azon nõnek tudnia kell, hogy ki vagyok és ép ez által tudandjuk meg, hogy gorombasága termé- szetes-e, vagy csak felvett szokás, vagy talán csak mesterfogás vendégek gyu'ésére.

Eredeti, felség, mondá Seefeld, s én fogadni merek, hogy felséged és akármely vendég közt, ki egy pohár bort kér, semmi különbséget nem teend.

Annál jobb, válaszolá Miksa király, mert akkor természetes, s az engem bárhol is nagyon érdekel. Uraim! tehát megállapodásunk az, hogy Audorf zárdába utazandunk, és Fischbachban megállapo- dunk.

A királynõ gyenge vállvonítással mutatta, hogy férje ezen tettét nem helyesli, de azon reménye volt, hogy négy szem közt férjét tervének megvál- toztatására fogja birni. Most az egyszer azonban a királynõ fáradsága eredmény nélküli volt, mert a tervbe vett utazás kivitett.

(Folyt. kõv.)

forrásból eredő gyanúsításoknak tért enged. Igaz van a költőnek, midőn azt mondja: „A nyilvánosság oly ágy, melybe, ha valaki befekszik, el lehet készülvén arra, hogy a poloskák és csimaszok megmardossák.“ A tanítói pálya is hasonlít a közfalhoz, melyet a legutolsó utcai gyerkőcz, befekethet. Bizony, bizony S. helyesebben cselekednék, ha toll helyett tankönyveit forgatná; mert hazánk legnagyobb fekélyét a tudatlan ifjuság képezi, mely azt hiszi, hogy szemüveg és cylinderben rejlik az érdem!

### Színházi csevegések.

Sopronban működő színészeinkről, már kedvezőbb hírek terjednek. Már szépen megtelt házról, sőt zsúfolva telt házról is lehet olvasni a „Sopron“-ban. Kissné-Árpási Katicza pedig jutalomjátéka alkalmával, értékes arany karperecczel is megtisztelteték. — Ez mind igen szép, annyira szép dolog, hogy szinte félni kezdünk; nem kényeztetni-e el Sopron színészeinket, hogy utóbb, ebbe a mi ócska házikóinkba, majd restelnek is visszajönni? Talán nem! Mert hiszen meg van írva, hogy: mindenütt jó; de legjobb otthon! Színészeinknek pedig otthonjuk, ugy hiszem, mégis csak Győr marad! — Örömmel értesülünk arról is, hogy színtársulatunk új tagjai, szinte megnyerték a soproni színházi közönség tetszését. Így operette-tenoristánkat, Érczi urat, a soproni bíráló, kedvezően említ, mint kinek hangja még mindig elég éreztető és kellemes. — s ki legközelebb Lambertot, a „Kapitány-kisasszony“-ban, igen kedvesen énekelé. — Nikó Linát a népdalok éneklésében dicsérik, ki azonban a fent említett operette-ben, a portugali királynő szerepét is igen helyesen éneklé. — Gerő Lina, leendő szende színésznőnk pedig első fellépésével a „Falu rosszában“ Boris szerepében, egészen elragadá szép játékával a soproni közönséget. Így hát mi, a legszebb reményekkel nézhetünk a téli színidény elé. — De ök! de ök! Nem szárnyaszegetten fognak-e majd az ősszel visszajönni nyári bujdosásukból? — Egy hónapnak már csak nyakára hágtak volna; de a nyári hónapok még előttük vannak! — No de ott van Komárom is, az a jó magyar város, ujjonnan épült nyári színikörével, — csak ki fog magáért tenni majd annak idejében, — aztán még Esztergom, az a jó kis város, ott a Duna mellett, az uti költséget legalább megfogja adni, s így színészeink a jövő őszre, ugy hisszük, nem csak babérokkal, hanem tele tárczákkal is fogják bevonulásukat tartani Győrbe, a fő hadi szállásra! — Német színészeink, még mindig erősen tartják magukat, pedig csak szuszából élnek; az az folyvást operákat és operetteket adnak, egészen mellőzve a drámát és vigjátékot. S ezen műsor mellett többnyire tele házakat csinálnak, kivált mióta Meyerhoff Hermin k. a vendégszerepel nálunk. Ő a bécsiek Soldosnéja! ezt mondják róla. S meg kell vallanunk, a tisztelt vendég kisasszony megérdemli a megnézést, kinek gyönyörű színpadi alakja mellett, erőteljes, csengő szép hangja, s korrekt éneklése, valamint a maga szerepeiben, páratlan kedves játéka is van. — Azonban az az örökös operázás, és operettezés, ha még két hétig így tart, a színtársulat magánénekesit tönkre fogja tenni. Így Cassió urnak szép magas tenor hangja már is bágyadni kezd, ugy hogy magasabb hangokhoz már csak erőtetett küzdelem után juthat. — Schmiedtler urnak pedig eddigi tiszta bariton hangja, a magasabb régiókban kivált, már gixerekkel vegyül. Mindenikért kár! — Ezért meg nem foghatjuk, hogy néha egy-egy jó kis vigjátékkal, miért nem könnyít magán s a hallgatók fülein is, a rendezőség? — De Raul direktor ur ugy látszik praktikus és jól számító uri ember, a kinek elve: addig ütni a vasat, míg meleg!

Mivel pedig már benn vagyunk a csevegésben, menjünk egy házzal tovább. A magyarnak ugy is annyi a háza, melyekről csevegni lehet, hogy sem vége, sem hossza! Van ugyanis: faluháza, várososháza, megyeháza, tisztelt-háza, vámháza, postaháza sat. Maradjunk ma a postaháznál. Ezt most nálunk igen czélszerűen, s egészen átalakították, ugy hogy most már megérdemli a postaház

nevet. Csakhogy előtte egy járhatlan, tyukszemmel járdá, — s egy feneketlen kocsit húzódik el, melyben ősszel, tavasszal és télen, megsülyednek a kocsik, — nyáron pedig a portól még a levelek czimeit sem látja az ember. Ha ez így marad; a postaház csak arra fog figyelmeztetni; hogy tájját kerülje minden igaz hívó ember. Reményljük tehát, hogy ez így nem marad, hanem a nemes város a postaház utczáját járdával s kockakövekkel fogja mielőbb járhatóvá tenni.

Kakasfy.

### Napi hírek.

— **Belügyminiszter** ur Ő nagyméltóságának 2956. szám alatt kelt s főispán ur Ő méltóságához intézett leirata szerint, Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi ápril 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával a „győri jótékony nő-egylet“-nek Ő Felségeik ezüst menyegzője alkalmából benyújtott üdvözlő- és hódolati feliratát, legfelsőbb köszönetének nyilvánítása mellett, tudomásul venni méltóztatott. Miről a nevezett egylet főispán ur Ő méltóságának f. 1879. évi május hó 7-én 74. sz. a. kelt átiratával hivatalosan értesítetett.

— **A magyar nyugati vasut állomásain,** a székesfehérvári országos kiállítás tartama alatt azaz f. év május 17-ik napjától a kiállítás bezártáig Székesfehérvárra — minden Székesfehérvárra közlekedő személy-, vegyes- és különvonathoz 50%-nyi árleszállítással menet- és térítjegyek adatnak ki. Ezen menet- és térítjegyek négy napi érvényvel bírnak s csak oly utasoknak fognak kiadni, kik a kiállításra szöllő, s a magyar nyugati vasut valamennyi jegypénztáránál kapható b-éptijegyet váltanak. Gyermeknek ármérséklésben nem részesülnek s podgyász feladásnál szabad suly nem adatik.

— **Országos vásár.** Győrmegyébe kebelezett Peér község folyó évi május hó 21-én azaz áldozó csütörtök előtt való napon tartja tavaszi vásárját.

— **A győri jótékony nő-egylet** f. é. május 4-én tartotta meg évi közgyűlését; sajnós, hogy a választmányi tagokon kívül, az egyleti tagok közül csak néhányan jelentek meg, s épen azok, kik évenként szorgalmasan szöktak megjelenni, mi arra mutat, hogy az egyleti tagok nem sok érdekléssel viseltetnek az egylet belügyei iránt, s a gyűlést vezető alelnökön nem is mulasztá el e miatt sajnálkozását kijelenteni. — Napirenden volt az alelnökön megválasztása, azonban Kis Sándorné engedve a közkívánatnak, lemondását visszavonta, s ennek csak örülni tudunk, mert oly tevékeny alelnökre, nem egy hamar fog szert tenni a nő-egylet; megmaradását tehát még a szegény-ügynek barátai is kedves tudomásul veendik. Munkafelügyelőnek Lengyel Sándorné választott meg egyhangulag; ezek után az évi pénztári számadás megvizsgálására egy bizottság küldetvén ki, ezzel a gyűlés befejeztetett.

— **A vetések állása Csallóközben** a temérdek esőzések s vizáradások következtében kielégítőnek, fájdalom, nem mondható. Egész táblák vannak még most is víz alatt; temérdek buza kiveszett részint a hófúvások, részint a még most is egyretartó fenék vizek miatt. A megmaradt őszivetések is nagyon sokat szenvednek a hidegtől, megvannak sárgulva; ugy hogy, ha a hideg még soká tart, az aranykert ez évi terméséhez nem a legbiztosabb reményeket lehet fűzni. Kukoriczát a sok eső és víz miatt nem tudnak vetni, a zordon időjárás az árpák és zabok, nem különben a takarmányfélék fejlődését is nagyban késlelteti. — Így beszéli ezeket nekünk egy szemtanu, a kinek a napokban alkalmá volt Csallóközben megfordulni. Meleg idő mellett azonban az őszi és tavaszi vetések még igen sokra mehetnének.

— **Majális.** Mint értesültünk a győri jótékony nő-egylet elhatározta, hogy alaptökeje gyarapítására a folyó évben majálist, illetőleg tavaszi mulatságot rendezend, melynek napját azonban, tekintettel a folyton változó időjárásra, csak később fogja kitűzni.

— **A mult napokban** árvíz által okozott töltészakadás miatt a vasutakon több helyen megszünt a közlekedés. Ez ügyben hozzánk érkezett hiteles adatok nyomán tudatjuk, miszerint a magyar nyugati vasut összes vonalán az összes forgalom meg-

nyitattott, a déli vasut neustadt-kanizsai vonalain egyedül a személy-forgalom nyitattott meg; Kanizsa-Barcs és Kanizsa-friedau vonalon az összes forgalom még bevan szüntetve.

— **Figyelmeztetjük** a t. cz. szülőket, iskolába járó gyermekeiket arra oktatni, miszerint a gyorsan járó kocsik elé ne szaladjának, hanem megállva várják be, merre megy amaz, hogy ugy könnyen kikerülhessék; mert helyben, dacára, hogy a lapok már többször megrótták a minden városban tilos gyors hajtást, a mi löveztőink még sem szoknak le arról és az emberek alig képesek őket kikerülni. Tegnap is Knapp Manó ur boltja előtt, Kövessy Gyula ur kocsisa a gyors kanyarodás folytán egy nőt legázolt s nem hogy megállt volna, hanem tovább a legnagyobb sebességgel hajtott, csak az elébe futott sok nép birta őt föltartóztatni s egy hajdu által a városháza kísértetni. Bizony olyan szeles kocsis nem városba, hanem pusztákra való.

— **Kuruzsolás.** A „Győri Közlöny“ utolsó számában a vegyes hírek között az álmatlanság ellen a következő furcsa receptet komendálja: „Tiszta lupulin 1 gr. 80 uncia (?) fehér czukor 9 gr. Ezt össze kell keverni s 12 egyenlő részre fölosztani. Hogy csak egyet vagy többet kelljen-e napjában bevenni, a kísérlettől függ.“ De bizony tisztelt szerkesztő ur! elég lenne abból egy is egy ökörnek, hogy örökre elaludjék tőle. Azt nem lát-szik tudni a „Győri Közlöny“-nek, hogy 1 uncia = 2 lat, 80 uncia pedig annyi mint 6 1/2 orvosi font, ebből egy 12-ed rész porcío, több mint fél font. Nem tudom, hát miknek képzei a „Gy. K. olvasóit, hogy azt hiszi róluk, ilyen fölfontos dosis porokat lenyelni tudnak és figyelmeztetjük, hogy a lupulin nem ártatlan mint a zabliszt, hanem narcoticum, melyből félfontnak 12-ed részétől megütne a guta akárkit. Ne avatkozzék tehát a „Gy. K.“ diphteritis meg álmatlanság gyógyításába, mihez nem ért, hanem bizza azokat az orvosokat.\*)

D. L.

— **Kellemetlenségek** elkerülése végett figyelmeztetjük a német színtársulat igazgatóját, ne adja el az egy és ugyanazon helyet két személynek, mint az mult csütörtökön történt, hogy két uri ember reggeli 8 órakor már váltott magának helyet és este az előadás előtt elfoglalva találták azt más által.

— **Érdekes látvány.** Már a mult hóban a csil-lagvizsgálók által jelzett üstökös tegnap este a keleti égen látható volt.

— **Nagy tűz** volt látható tegnap este kelet felé.

\*) Bármennyire óvakodjunk a surlódásnak még látszatától is, nem tehetjük, hogy fentebbi közleménynek helyet ne adjunk, már annál fogva is, mert a Gy. K. idézett receptje esetleg életveszélyes következményeket vonhatna maga után, minél-fogva kötelességünknek tartjuk a közönséget annak veszélyességére figyelmeztetni. Az igazság érdekében kiemeljük azonban, hogy a „Gy. K.“ az idézett cikket más lapból vette át, csakhogy talán nem pontosan, mert nem hihető, hogy orvostól ily esztelen javallat származhatnék. A szerk.

### Közgazdaság.

#### Gabna-árak.

Győr, 1879. május 9.  
Buza, győri 8.75—9.50. Buza, bácskai 9—9.60.  
Buza, bánáti 9.25—10. — Rozs, tiszta 6.25—6.50. — Árpa, elsőrendű hiányzik. Árpa, másodr. 5.75—6.50. — Kukoricza, bácskai 4.80—4.90. Kukoricza, bánáti 5—5.10. Minden 100 klogr. szerint. — A forgalom élénk, kivált buza a külföld számára igen kerestetik.

### H I R D E T É S.

Nagy választék

**fekete Terno és Cachmirból.**

**Kreton 17, 22 és 27 kr.**

**Oxford 17 és 27 kr.**

**Bareg 20 kr.**

Bámulatos olcsó áron

**nap- és esernyők.**

**Fischer Testvérek**

a győri általános hitelbank épületében.

**Minták kívánatra küldetnek.**